

DZIENNIK

ZARZĄDU

Redakcja i administracja
Plac Wolności 1.

Administracja czynna od godz. 9. 12 wj.
Redakcja od godz. 1-2 po południu.

Prenumerata: Kwartalnie . Mk. 180.--
Miesięcznie . 60.--

M. ŁODZI

Ogłoszenie: Wiersz nonparelowy (cztery
szpalty na stronie) Mk. 20.--Przed tekstem
Mk. 50.-- za wiersz (dwie szpalty na
stronie). Drobnie 5 marek za wyraz.
Najmniejsze ogłoszenie mk. 50.--

Cena egzemplarza 30 Marek

Nr 41. (104.)

Łódź, wtorek, 11 października 1921 r.

Rok III.

W sprawie polszczenia imion żydowskich w aktach Stanu Cywilnego.

Sprawa imion żydowskich, tak aktualna ze względów prawnych i ogólnopństwowych, poruszona przez nas kilkakrotnie, spotkała się z niesłuszną krytyką czynników reakcyjnych, które w akcji przedsięwziętej przez nas jako przewodniczącego Urzędu Stanu Cywiln. m. Łodzi gotowi są dopatrzeć się nawet... „zdrady stanu”. Wobec tego podajemy w poniższym artykule garść szczegółów wyjaśniających kwestję.

Główny prawny dowód nadanego i posiadanego imienia, stanowi dla wszystkich — akt urodzenia. W urzędach stanu cywilnego następująco się wątpliwości odnośnie pisowni imion żydowskich, używanych przez jedną i tę samą osobę niekiedy odmiennie wyrażanych.

Różnorodność wyrażenia jednych i tych samych imion przyczynia się do niedokładności w aktach, sporządzonych przez żydów, tymbardziej że ani urzędy stanu cywilnego, ani wogóle urzędnicy władz administracyjnych i sądowych nie będąc obeznani z imionami żydowskimi, polegać muszą na spolszczaniu ich przez osoby zainteresowane. Z tego też powodu utworzyły się rozmaite formy pisowni i wymawiania jednych i tych samych imion, jak np. imię hebrajskie „Icchok” tłumaczone zazwyczaj przez „Izaak”; posiada nadto szereg odmian jako to: „Icek”, „Icko”, „Icyk”, „Icze”.

Trudno wogóle znaleźć naród, któryby bardziej, niż żydzi, odznaczał się przyswajaniem imion, obyczajów i kultury tych narodów, wśród których żyje. Z historii żydów wiadomym jest fakt, że żydzi, zamieszkujący we własnym kraju, do tego stopnia przejmowali obyczaje sąsiednich narodów, że nawet uprawiali kult bałwochwalcstwa. W późniejszych czasach, także na rodzinnym gruncie, żydzi przyswoili sobie grecką kulturę i obyczaje z ich ujemnymi cechami. Wśród żydów ważne miejsce zajmowali helleniści, t. j. apostołowie Grecji, pryncym kapłani i księżata przyjmowali imiona greckie: Onas, Jaron, Menelaj, Joan, Hirkan, Arystoteles, Antygon i t. p. Nietylko helleniści, ale zwyczajni pobożni żydzi żyjący wśród bałwochwalców, nosili imiona pogańskie np. „Fajwusz”. Pochodzi ono od imienia „Febus”, bożka słońca czyli światła. Imię to wraz z pochodnymi: „Fajwusz”, „Fajwel”, używane przez żydów w życiu cywilnym przy obrzę-

dach religijnych tłumaczy się imieniem „Szraga“, oznaczającym w języku hebrajskim „światło“.

Żydzi po utracie swej politycznej niezależności rozsiani po całej kuli ziemskiej, nawet na wygnaniu nie przestawali stosować wraz z imionami biblijnymi, imion będących w użyciu w miejscu ich zamieszkania. W okresie potalmudycznym był wśród żydów rozpowszechniony zwyczaj obierania dwóch imion: jednego— dla powszechnego codziennego życia, drugiego zaś—synagogałnego. To drugie imię znajdowało się w ścisłym związku z pierwszym i bardzo często stanowiło jego przekład. nprz. Manach—Trankwillo, Chaim—Wita (vita — życie). W ten sposób ludność żydowska używa zarówno imion biblijnych, jak: Abraham, Izaak, tudzież hiszpańskich: Szprincza, Bella, słowiańskich: Sława, Złata, polskich: Jan, Piotr, niemieckich: Lejb, Hirsz, Ber, rosyjskich: Iwan, Semion, Sergiej, i t. d. Imiona te — biblijne, jak i wszelkie inne zostały w użyciu tak spaczone, że częstokroć nie mają nic wspólnego z imieniem, od którego pochodzą, jak nprz.: Sruł, które pochodzi od biblijnego imienia Izrael. Przyjmowanie więc imion obcych przez żydów nie wyrządza szkód, ani państwu, ani gminie. Żydzi od niepamiętnych czasów przyswajali sobie język tego kraju, gdzie się osiedlili, jak nprz. polski, niemiecki, (dzisiejszy żargon) rosyjski, a dawniej aramejski, perski, arabski, grecki i łaciński. Żydzi przez długie wieki nie mieli swoich nazwisk i znani byli w kole, w którym się obracali, tylko pod własnym imieniem i imieniem ojca (nprz. Mordka syn Izraela) i t. d. Trzeba było specjalnych rozporządzeń, które zmuszały ich do przyjmowania nazwisk np. rozporz. władz pruskich 1797 r. władz austriackich z r. 1787, dekret Napoleona 20 lipca 1808 r. post. księcia Namiestnika 27 marca 1821 r.

Nazwiska jednakże muszą być zachowane przez żydów dziedzicznie. Nawet przyjmującym chrzest żydom nie wolno było od r. 1850, zmieniać nazwiska przy nadaniu imion chrzestnych. Dopiero prawo z r. 1865, zezwoliło żydom przyjmować nazwiska ojców chrzestnych.

Aby zapobiec omyłkom i zakłóceniom, powstającym często co do żydów w aktach stanu cywilnego, spisach ludności, wykazach do spisu wojskowego, w sprawach sądowych, rozkładach podatkowych i innych czynnościach urzędowych, dotyczących ludności żydowskiej, gdzie różnica jednego i tego samego imienia (Icek—Izydor, Semion—Szymon, Rywka—Rebeka—Regina, Fajga—Felicja, a czasem i nazwiska: Silberman—Zylberman, Silberstein—Zylbersztajn, Eisenberg—Ajzenberg) prowadzi często do niedokładnego sporządzania aktów stanu cywilnego, które w kwestjach prawnych są najmiarodajniejszym czynnikiem, należałoby niezwłocznie w drodze odpowiedniego rozporządzenia ustalić normy spolszczenia imion żydowskich, co jest rzeczą konieczną ze względów ogólnopaństwowych. Polska postępu i cywilizacji musi stopniowo usuwać sztuczne przegrody. Powstaje więc kwestja czy spolszczenie imion może uczynić Urząd Stanu Cywilnego automatycznie czy też podlega ono sprostowaniu w myśl art. 140 Kod. Cyw. Pod tym względem opinie prawników są podzielone. Urząd Stanu Cywilnego wystąpił z memorjałem w tej sprawie do Ministerstwa Sprawiedliwości od którego oczekuje od grudnia roku ub. wyjaśnienia.

Aleksy Rzewski.

Prezydent m. Łodzi

przewodn. Urzędu st. cyw.

Dział sprawozdawczy.

Z Obrad Magistratu.

Uchwała № 1147.

Walka, z epidemjami.

Zatwierdzając wniosek delegacji Wydziału Zdrowotności Publicznej № 8 z dnia 15 września 1921 roku, uchwalono:

1) dokonywać w ambulatorjach miejskich szczepień przeciwtyfusowych życzącym sobie tego osobom, ustalając wynagrodzenie dla lekarza po mk. 50.— od osoby,

2) rozplakatować na ulicach miasta przepisy, obowiązujące w walce z epidemją tyfusu brzuszego,

3) zwrócić się za pośrednictwem Wojewódzkiego Urzędu Zdrowia do Komisarza Rządu na m. Łódź z prośbą o naznaczenie kar pieniężnych za brak wody w domach i za nie wywożenie nieczystości, względnie o karanie aresztem osób, uchylających się od spełnienia obowiązujących przepisów sanitarnych,

4) zabronić sprzedaży owoców na ulicach i w bramach domów (sprzedaż ta winna się odbywać tylko w sklepach i natargowiskach) oraz

5) polecić Wydziałowi Zdrowotności Publicznej przeprowadzenie oględzin sanitarnych restauracji, cukierni, mleczarni oraz sklepów sprzedaży wody sodowej.

Z obrad Rady Miejskiej.

Protokół

44 (III sesji) w 2-im terminie, zg. z § 31 D. o S. M. posiedzenia Rady Miejskiej.

Łódź, dn. 28 września 1921 r.

Komplet radnych: 69. Komplet członków Magistratu: 8. Obecnych radnych: 39. Obecnych członków Magistratu: 6.

Posiedzenie otworzył o godz. 8 min. 50 wiecz. zastępca przewodniczącego Rady Miejskiej r. St. Rapalski, w obecności 32 członków Rady (liczba ta stopniowo powiększa się do 45), zaprosiwszy do stołu prezydjalnego rr. sekretarzy W. Adamskiego i A. Ułę, oraz sekretarza

Prezydjum, p. P. Rundo do prowadzenia protokółu.

Przed przystąpieniem do porządku dziennego przewodniczący zawiadamia Radę o zgonie członką R. M., Leona Kozmińskiego.

Rada uczciła pamięć zmarłego przez powstanie z miejsca.

Przyjęto do wiadomości:

1. Oświadczenie przewodniczącego, iż z powodu niedojścia do skutku posiedzenia w pierwszym terminie, wyznaczonego na godz. 6-tą, posiedzenie obecne, jako w drugim terminie, jest prawomocne bez względu na liczbę obecnych.

2. Zawiadomienia radnych: Badziana, Chwałbińskiego, Grossa, Margolisa, Orzechowskiego, Rosenblatt, Stupnickiego, Włodarskiego, Wójcika, Zyngerowej usprawiedliwiających nieobecność swą na dzisiejszem posiedzeniu.

3. Odezwę Magistratu w sprawie powrotu do Łodzi dzieci ze szkół miejskich, wysłanych w swoim czasie na kurację do Buska.

4. Uchwałę Magistratu № 1033 z dn. 6 września 1921 r. treści następującej:

Aczkolwiek przepisy, dotyczące wnoszenia i urzędzenia pasażów targowych (§ 25 Ustawy Miejsc. Zab m. Łodzi), zabraniają na działach, zabudowanych przez wspomniane pasaży, zamieszkiwać lokatorów (za wyjątkiem dozorców i administracji) — postanowiono, przychylając się do wniosku Wydz. Budownictwa, zezwolić w drodze wyjątku p. E. Karo— w związku z uchwałą Rady Miejskiej № B-VI z dn. 4 maja 1920 r. — na uruchomienie pasażu targowego przy ul. Ogrodowej № 3, aczkolwiek w lewej oficynie mieszkania na partycze zajęte są przez lokatorów."

5. Wykaz wpływów i wydatków Zarządu Miejskiego za mies. sierpień 1921 roku.

6. Zawiadomienie Prezydjum o niewykonaniu przez Magistrat uchwały Rady Miejskiej z dn. 1 czerwca 1921 r. w sprawie utworzenia K-sji Apropowizacyjnej celem opracowania projektu planowej w tej dziedzinie gospodarki samorządu miejskiego, — wystosowaniu w tej mierze pod adresem Magistratu w dn. 22 sierpnia r. b. właściwej odezwy, ze względu zaś na nieotrzymanie w tej mierze od Magistratu konkretnych danych o wprowadzeniu sprawy przez Prezydjum na porządek dzienny najbliższego posiedzenia Rady.

7. Odezwę Ministerstwa Spr. Wewn. w sprawie opodatkowania energii mechanicznej na rzecz m. Łodzi treści następującej:

Ministerstwo Spr. Wewn. w porozumieniu z Ministerstwem Przemysłu i Handlu i Ministerstwem Skarbu zawiadania Magistrat m. Łodzi, że podatek od energii mechanicznej zużywanej do celów przemysłu wprowadzony być nie może z następujących powodów:

Uznając konieczność stworzenia nowych źródeł podatkowych zwłaszcza na rzecz większych miast, które obecnie korzystają z wydatnej pomocy finansowej ze Skarbu Państw, Ministerstwo Skarbu podkreśla, że wszelkie zamierzenia w tym kierunku, winny iść po drodze podatków pośrednich. W konkretnym wypadku mowa być może o opodatkowaniu ilości zużytego węgla przez ogół mieszkańców, a nie specjalnie węgla, spżytego przez przedsiębiorstwa przemysłowe w Łodzi. Przytem stawki pogłyby być różniczkowane zależnie od przeznaczenia węgla. Dlatego też, ze względów zasadniczych, nie można się zgodzić na projektowane przez Magistrat m. Łodzi bezpośrednie opodatkowanie energii mechanicznej, które wyłącznie obciążyć ma przemysł.

Nadesłany projekt statutu o podatku od energii mechanicznej sprzeciwia się zresztą postanowieniom art. 39 ustawy z dnia 6/7 1920 r. Dz. U., № 66, poz. 437, wedle którego opodatkowanie przemysłu i handlu na rzecz związków samorządowych może nastąpić tylko w drodze dodatków do zasadniczego podatku przemysłowego.

Nadto w mieście Łodzi opodatkowano już przemysł na cele szkolne podatkiem szkolnym. Wysokość stawek tego podatku jest zawisła od ilości robotników. Stawki podatkowe ustalono po 60 do 200 mk. od robotnika, co ze względu na przemysł fabryczny Łódzki, zatrudniający w każdej fabryce większą ilość robotników, stanowi znaczne obciążenie przemysłu.

8. Korespondencję z Magistratem w sprawie ubezpieczenia od ognia ruchomości i posesji przy ul. Piotrkowskiej № 243, w związku

z zajęciem gmachu Niemieckiego Stow. Spławczego na potrzeby Teatru Polskiego (w zw. z właściwą odezwą Zarządu wzm. Stowarzyszenia).

9. a) odezwe Łódzkiego Esperanckiego Towarzystwa w sprawie niewykonania przez Magistrat uchwały R. M. z dn. 19 sierpnia 1919 r. wzgl. 18 maja 1920 r. w sprawie przemianowania ul. Rozwadowskiej na ul. im. Zamienhoła;

b) oświadczenie przewodniczącego, ze p. 14 porządku dziennego posiedzenia Rady w tygodniu bieżącym w sprawie nieważnienia uchwały R. M. z dn. 18 maja 1920 r. w przedmiocie przemianowania ul. Rozwadowskiej wzgl. nadania ul. Cegielnianej i Nowo-Cegielnianej na przestrzeni od Piotrkowskiej do Towarowej nazwy „im. St. Zamienhoła” spada z porządku dziennego, gdyż właściwy wniosek został wycofany przez Magistrat,

c) odpowiedź prezydenta Rzewskiego na właściwe zapytanie r. Holenderskiego, że motywy wycofania wzm. wniosku zostaną Radzie zakomunikowane na najbliższem posiedzeniu.

Wybrano:

1. Na ławnika Magistratu, na czas trwania kadencji Rady w składzie obecnym:

ob. Dorę Kluszyńską.

2. Do miejscowej K-sji Wymiarowej dla spraw podatku przemysłowego przy II-im Urzędzie Skarbowym (na miejsce wybranych przez R. M. w dniu 18 sierpnia 1921 r., nie posiadających wymaganych kwalifikacyj), w zw. z właściwą odezwą Urzędu z dn. 12 września 1921 r.

na członków:

Bednarskiego J. Piotrkowska 46,
Kenigsberga A. S. Zielona 5.

na zastępców:

Kernbauma St. Piotrkowska 85,
Rothera Gustawa Przejazd 20.

3. Do K-sji Szacunkowej podatku dochodowego i majątkowego przy I-ym Urzędzie Skarbowym (w zw. z wł. odezwą Urzędu L. 6860/21) --

na członków:

Berkowicza Daniela Nowomiejska
2, Dafnera Ojzera Nowomiejska 5,

Stępienia Władysława Bałucki Rynek 3, Lipińskiego Alfonsa, Lutomińska 17, Ładę Juliana, Konstanyńska 5, Luksenburga Lajzera Nowom. 11.

na zastępców:

Wandego Wilhelma, Zgierska 99, Szlaskowskiego Abrama, Zgierska 3, Lipiskiego, Adama, Noworniejska 1, Kupkego Aleksandra, Brzezińska 57, Kindermana Cezara, Brzezińska 59, Greszkowskiego Wiktora, Konstanyńska 17.

4. Do K-sji Szacunkowej podatku dochodowego i majątkowego przy III-im Urzędzie Skarbowym (w zw. z wł. odezwa z dn. 24 sierpnia r. b.)

na członków:

Dresslera Oskara, Piotrkowska 174, Mincberga L. J. Główna 47, Mathisa Józefa, Wólczaińska 91, Bartosza Adolfa, Górny Rynek 5/6, Makowera Wolfa, Karola 4, Königa Teodora Szosa Pabjanicka 14.

na zastępców:

Buchnera Ludwika, Rzgowska 35, Grodzieńskiego Lazara, Piotrkowska 174, Maucha Gustawa, Piotrkowska 240, Suwalskiego Józefa, Radwańska 35, Bielousa Wolfa. N. Zarzevska 14, Jurakowskiego Józefa, Piotrkowska 164.

przez aklamację.

(Uchwalono:

A, poza porządkiem dziennym za uznaniem nagłości:

W sprawie rezolucyj z racji „Dnia Szkoły Powszechnej“:

a) następujące uchwały zebrane na wiecach w dn. 25 września 1921 r.

1. Domagamy się od Rządu bezzwłocznego zaprowadzenia obowiązkowej, powszechnej i bezpłatnej nauki na całym obszarze Państwa Polskiego dla wszystkich dzieci w wieku od lat 7 do 14-tu.

2. Żądamy zaprowadzenia wszędzie szkół powszechnych 7-io klasowych pełnych, tam zaś, gdzie to na-

razie jest niewykonalne, powinny powstać szkoły powszechne przynajmniej o trzech salach szkolnych i trzech siłach nauczycielskich. Szkoły jedno i dwuklasowe powinny być przekształcone niezwłocznie na szkoły wyżej zorganizowane.

3. Żądamy zgodnie z Konstytucją zakazu wszelkiej pracy zarobkowej dla dzieci w wieku szkolnym.

4. Żądamy wytworzenia istotnej łączności szkoły powszechnej ze szkołą średnią przez uzgodnienie programów szkolnych i przez skasowanie w szkole średniej państwowej, komunalnej i prywatnej 4-ch niższych klas gimnazjalnych w ciągu 4-ch lat najbliższych.

5. Żądamy zakładania i organizowania dobrych szkół zawodowych w celu dania możności kończącym szkołę powszechną do dalszego kształcenia się, zarówno ogólnego jak i praktycznego.

6. Domagamy się bezzwłocznego przystąpienia do budowy gmachów szkolnych i mieszkań dla nauczycieli na całym terenie naszego Państwa.

7. Domagamy się jaknajskorbszego otwarcia dostatecznej ilości zakładów pedagogicznych wszelkiego typu.

8. Domagamy się zrównania matury seminarjalnej z maturą gimnazjalną w celu ułatwienia seminarzystom zdobycia wyższego wykształcenia pedagogicznego.

Wszyscy studenci wyższych zakładów naukowych pedagogicznych powinni otrzymywać pobory nauczycieli czynnych i lata studjów powinny być im zaliczone do lat pracy zawodowej.

10. Domagamy się, aby nauczycielstwo szkół powszechnych już teraz pobierało wynagrodzenie takie, jakie pobiera nauczycielstwo szkół średnich.

11. Domagamy się od Rządu i Sejmu ustawy o organizacji szkolnictwa.

12. Protestujemy przeciw uproszczeniu w budżecie Państwa spraw

szkolnych, a zwłaszcza sprawy budowy gmachów szkolnych. Domagamy się znacznego powiększenia także budżetów szkolnych samorządów gminnych.

13. Domagamy się od Rządu i Samorządu otwierania na całym obszarze Państwa dostatecznej ilości kursów, dokształcających dla młodzieży i dorosłych. Sprawę tę uważamy za nagłą, równorzędna z realizacją szkoły powszechnej.

b) następujący wniosek r. Holenderskiego:

Rada Miejska uchwała:

1. że szkoła ludowa winna być świecka, bezpłatna, ogólna dla dzieci od lat 6 do 14-ty,

2. że językiem wykładowym w szkole ludowej winien być język ojczysty dzieci tych narodowości, które uczęszczają do szkoły; dla dzieci żydowskich — język żydowski.

c) następujący wniosek r. Lichtensteina:

Rada Miejska domaga się:

1. aby szkoły powszechne nosiły charakter wybitnie świecki. Wykład religii powinien być z nich zupełnie usunięty,

2. niezależności nauczycielstwa od organów biurokratycznych.

W sprawie powyższej przyjęto do wiadomości następujące oświadczenia:

a) ławnika Kopcińskiego, iż zdaniem jego, uchwała powzięta na wniosek r. Holenderskiego (p. b—2) nie jest odzwierciedleniem właściwej opinii większości Rady Miejskiej.

b) r. Adamskiego w imieniu fr. Chrześcijańskiej Demokracji:

„Wobec uchwalenia przez Radę Miejską usunięcia religii ze szkół składam w imieniu fr. Chrześcijańsko—demokratycznej uroczysty protest”.

c) frakcji żydowskiej.

„Wobec tego, że § 93 Traktatu Wersalskiego, przyjęty przez Sejm Ustawodawczy, przewiduje zagwarantowanie praw narodu żydowskiego, jako mniejszości narodowej, do

korzystania ze szkół w duchu i języku własnym prowadzonych, frakcja Żydowska od głosowania nad wniesionymi wnioskami wstrzymała się”.

B. W sprawach objętych porządkiem dziennym—

I. W sprawie odpowiedzi Magistratu na interpelację r. Rapalskiego i tow. w sprawie sekwestru zakładu kąpielowego przy al. Kilińskiego № 120—

przyjąć odpowiedź Magistratu do wiadomości, uznając ją za wystarczającą.

II. W sprawie udzielenia Magistratowi dalszego prowizorium budżetowego—

Następujący wniosek K-syj skarbowej i do spr. ogólnych:

Rada Miejska, w związku z wnioskiem Magistratu № 1038 z dn. 13 września 1921 r., postanawia

udzielić Magistratowi dalsze prowizorium budżetowe w ramach budżetu na r./adm. 1921-y, uchwalonego już przez k-sję skarbową, a mianowicie:

a) dla działów administracyjnych łącznie z Komitetem Rozdziału Chleba i Mąki na czas od dnia 1. października do 1. listopada r. b. w wysokości 1/9 budżetu,

b) dla Wydz. Zaprowiantowania Miasta na czas od dn. 1. września do dn. 1. listopada r. b. w wysokości 2/9 budżetu.

III. W sprawie udzielenia Łódzkiemu Chrześc. Tow. Dobr. na sprzedaż Państwu Polskiemu placu pod budowę gmachu Sądu Okręgowego w Łodzi—

przejsć do porządku dziennego nad właściwymi wnioskami Magistratu № 871 z dn. 27 lipca oraz 1069 z dn. 16 września 1921 r.

Z powodu spóźnionej pory przewodniczący o godz. 10 min. 15 w. zamyka posiedzenie.

Przewodniczący (—) St. Rapalski.
Prowadzący protokół (—) P. Rundo.

Protokół

45 (III sesji) w 2-gim terminie, zg. z § 31 D. o S.M. posiedzenia Rady Miejskiej.

Łódź, dnia 29 września 1921 r.

Komplet radnych: 69 Komplet członków Magistratu: 8. Obecnych radnych: 27. Obecnych członków Magistratu: 7.

Posiedzenie otworzył o g. 7 m. 50 wiecz. zastępca przewodniczącego Rady Miejskiej r. S. Rapalski w obec. 33 członków R. M. (liczba ta stopniowo powiększa się do 34), zaprosiwszy do stołu prezydjalnego na sekretarza W. Adamskiego oraz sekretarza Prezydium, p. P. Rundo, do prowadzenia protokołu

Przyjęto do wiadomości:

1. Oświadczenie przewodniczącego, iż z powodu nie dościa do skutku posiedzenia w pierwszym terminie, wyznaczonego na godzinę 6-tą, posiedzenie obecne, jako w drugim terminie, jest prawomocne bez względu na liczbę obecnych.

2. Zawiadomienia radnych: Hilszera, Kałużyńskiego, Kotkowskiego, Kenigsherga, Kozickiewiczówny, Kropia, Lubońskiego, Marciniaka, Margolisza, Orzechowskiego, Stupnickiego, Włodarskiego, Wójciaka i Zyngerowej, usprawiedliwiających nieobecność swą na posiedzeniu w dniu dzisiejszym.

3. Oświadczenie prezydenta w imieniu Magistratu, w związku z właściwym zapytaniem r. Holenderskiego, że Magistrat poddał rewizji postanowienie swoje w sprawie przemianowania ul. Cegielińskiej na ul. Zamenhofs, i w związku z tem, w wykonaniu postanowienia Rady Miejskiej z dnia 18 maja 1920 r., wydał polecenie natychmiastowego przemianowania ul. Rozwadowskiej na ul. „Imienia dra Zamenhofs”.

Uchwalono:

A. W sprawach objętych porządkiem dziennym:

I. W sprawie kupna krów na potrzeby Złobka dla niemowląt:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 1017 z dnia 2 września 1921 r., postanawia:

1. zakupić na potrzeby Złobka dla niemowląt krowy kosztem około mk. 180.000,—;

2. w związku z tem utworzyć w Zamierzeniach Skarbowych Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1921-szy, w wydatkach działu XII tytułu VIII nową pozycję 13-tą — „Kupno krów” — mk. 180.000.—;

3. wezwać Magistrat do wykonania postanowienia zawartego w punkcie I niniejszej uchwały.

II. W sprawie otwarcia szwalni na potrzeby instytucji Wydziału Zdrowotności Publicznej:

A. Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 1070 z dnia 16 września 1921 r., postanawia:

1. otworzyć w miejskim gmachu przy ul. Zakątnej № 44 centralną szwalnię na potrzeby instytucji Wydziału Zdrowotności Publicznej;

2. w związku z tem utworzyć w Zamierzeniach Skarbowych Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1921-szy:

a) w wydatkach działu XII nowy tytuł XXIII — „Centralna szwalnia” poz. 1 — pensje pracowników — mk. 300.000.—

poz. 2 — materiały norymberskie — mk. 100.000,—

poz. 3 — naprawa maszyn i różne wydatki — mk. 10.000.—;

b) we wpływach działu VII tytuł I nową pozycję 11 „Centralna szwalnia” — mk. 410.000.—

3. wezwać Magistrat do wykonania postanowienia zawartego w punkcie I niniejszej uchwały.

B. Następujący wniosek Komisji Skarbowej i do Spraw Ogólnych:

„Rada Miejska wyraża życzenie, aby wszelkie wydatki poniesione przez centralną szwalnię uwidocznione były w budżecie na rok przyszły we właściwych pozycjach poszczególnych instytucji Wydziału Zdrowotności Publicznej”.

III. W sprawie przekształcenia Towarzystwa Apropowizacji Miast Polskich i Ziemi Wschodnich, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, na spółkę akcyjną:

A. Rada miasta Łodzi uchwała:

1. Zgodzić się na przejście Towarzystwa Apropowizacji Miast Polski i Ziemi Wschodnich, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, na spółkę akcyjną.

2. Zgodzić się na sprzedanie całkowitego majątku Tow. Apr. Miast Polski i Ziemi Wschodnich nowej powstającej spółce akcyjnej za cenę równą wartości majątku Towarzystwa, podług bilansu na dzień 1 lipca 1921 r., z prawem do korzystania z dochodów od tej daty, a tem samem na likwidację Towarzystwa Apropowizacji Miast Polski i Ziemi Wschodnich.

3. Za przypadającą miastu Łodzi całkowitą należność z tytułu sprzedaży jego majątku, jak wyżej, Tow. Apr. Miast zgodzi się nabyć akcje tejże spółki podług nominalnej wartości.

4. Do wykonania uchwał powyższych upoważnić Magistrat m. Łodzi w osobie p. prezydenta Al. Rzewskiego.

5. Upoważnić Magistrat m. Łodzi z prawem substytucji do opracowania statutu spółki akcyjnej, na którą ma przejść T. A. M., do podpisania imieniem miasta Łodzi w charakterze założyciela i do wyjednanania zatwierdzenia jego u Rządu.

B. Następujący dezyderat Komisji Skarbowej i do Spraw Ogólnych:
„Rada Miejska wyraża życzenie, aby w związku z przejściem Towarzystwa na spółkę akcyjną wpływ dotychczasowy miasta Łodzi nie został uszczuplony“.

IV. W sprawie wpisów szkolnych dla dzieci pracowników miejskich wszelkich kategorii oraz nauczycielstwa miejskich szkół powszechnych, kształcących się w średnich zakładach naukowych:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 1037 z dn. 13 września 1921 r., postanawia:

1. udzielić w roku szkolnym 1921/22-im pracownikom Zarządu Miejskiego, Gazowni Miejskiej w Łodzi, Teatru Miejskiego w Łodzi oraz

nauczycielstwu miejskich szkół powszechnych zapomogi na opłacenie wpisów szkolnych za ich dzieci, rodzeństwo i wychowawców, kształcących się w średnich zakładach naukowych, w wysokości 50 proc. wpisu, o ile dany pracownik lub nauczyciel posyła do szkoły jedno lub dwoje dzieci, oraz w wysokości 75 proc. wpisu, o ile posyła troje lub więcej dzieci. przyczem:

a) w bieżącym roku szkolnym nie udziela się zapomóg na opłacenie wpisów za dzieci, uczęszczające do klas wstępnych i pierwszej, zaś w przyszłym — za dzieci uczęszczające do klas wstępnych, pierwszej i drugiej;

b) zapomogi na opłacenie wpisów szkolnych za rodzeństwo i wychowawców udziela się po uprzednim zbadaniu Przez Wydział Opieki Społecznej stanu rodzinnego zainteresowanego pracownika, względnie nauczyciela;

c) za średnie uważa się zakłady naukowe, wymienione w zestawieniu, sporządzonym przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego;

d) pokrywa się całkowicie wpisy za gońców, uczęszczających na kursy wieczorowe;

e) kwestje sporne decyduje Prezydium Magistratu;

2. podwyższyć w związku z tem w Zamierzeniach Skarbowych Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1921-szy poz. 1 tyt. VI działu 1 wydatków z mk. 1.500.000.— do mk. 3.000.000.—;

3. wezwać Magistrat do wykonania postanowień zawartych w punkcie 1-szym niniejszej uchwały.

V. W sprawie zmiany art. 3 Statutu o opłatach od ładunków kolejowych na rzecz m. Łodzi:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 1044 z dnia 13 września 1921 r., postanawia:

1. nadać artykułowi 3 Statutu o opłatach od ładunków kolejowych na rzecz m. Łodzi brzmienie następujące:

„Opłata od ładunków kolejowych na rzecz m. Łodzi wynosi:

- a) od przesyłek pośpiesznych po mk. 50.— za 100 kg. wagi;
- b) od przesyłek zwyczajnych po mk. 25.— za 100 kg. wagi;
- c) za konie i bydło rosłe po mk. 200.— od sztuki i
- d) za wszelkie inne zwierzęta po mk. 50.— od sztuki.

Najniższa kwota opłaty miejskiej wynosi mk. 5.— od sztuki.

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

B. Następujący wniosek Komisji Skarbowej i do Spraw Ogólnych:

„Rada Miejska postanawia:

1. wezwać Magistrat do przedstawienia Radzie Miejskiej przy czytaniu budżetu działu IV, Wydziału Finansowo - Rachunkowego, danych dotyczących wpływu na właściwą pozycję budżetową;

2. upoważnić Magistrat do automatycznego, podniesienia opłat w związku z podwyższeniem taryfy kolejowej, zobowiązując go jednocześnie do każdorazowego komunikowania Radzie Miejskiej zaszytych zmian.

VI. W sprawie opłat kancelaryjnych w Zarządzie Miejskim:

A. Rada Miejska, w związku z wnioskiem Magistratu № 1068 z dnia 16 września 1921 r., postanawia:

1. Nadać § 3 Statutu o poborze miejskiej opłaty kancelaryjnej następujące brzmienie:

„Opłata kancelaryjna pobierana podług niniejszego statutu, wynosi mk. polskich 100.— za pierwszy arkusz i po mk. 50.— za każdy następny. Od pism zbiorowych pobiera się opłatę tyle razy, ile osób je podało, jeżeli dla każdej z tych osób wymagana jest oddzielna czynność.

Załączniki podlegają opłacie, jak arkusze dodatkowe.

2. Wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

B. Następujący wniosek Komisji Skarbowej i do Spraw Ogólnych.

„Rada Miejska wzywa Magistrat:

a) do przedstawienia Radzie Miejskiej przy czytaniu budżetu działu IV, Wydziału Finansowo-Rachunkowego, danych dotyczących wpływu na właściwą pozycję budżetową;

b) do przestemplowania znaczków 10.— i 20.—markowych na 50.— i 100.—markowe.

VII. W sprawie umowy tymczasowej z zarządem szpitala dla umysłowo i nerwowo-chorych „Kochanówka“:

Wobec konieczności umieszczania umysłowo i nerwowo-chorych w „Kochanówce“ przed wysłaniem ich do szpitali pomorskich, Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 1080 z dnia 6 września 1921 r., w związku z zawarciem właściwej tymczasowej umowy, postanawia:

1. ustalić stawkę za leczenie i utrzymanie chorych w miesiącu wrześniu 1921 r. na mk. 500.— dziennie;

2. wyasygnować zarządowi szpitala „Kochanówka“ kwotę marek 400.000.— tytułem zaliczki na poczet należności za leczenie i utrzymanie chorych w m. wrześniu 1921 r.;

3. wezwać Magistrat do wykonania postanowień zawartych w p. 1 i 2 powyższej uchwały, jakoteż do przedstawienia Radzie Miejskiej przy czytaniu budżetu działu VII, Wydziału Zdrowotności Publicznej, danych dotyczących wpływu na właściwą pozycję budżetową.

VIII. W sprawie planu regulacyjnego placów położonych między ulicami Tramwajową, Dzielną, Składową i torami kolejowymi Polskich Kolei Państwowych, celem przeprowadzenia komasacji oraz parcelacji tychże placów:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 778 z dn. 1 lipca 1921 r., postanawia:

1. zatwierdzić plan regulacyjny opracowany przez Wydział Budownictwa:

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

IX. W sprawie udzielenia Magistratowi kredytu dodatkowego na pokrycie przekroczeń budżetowych w roku administracyjnym 1920/21-szym:

Rada Miejska w związku z wnioskiem Magistratu № 1067 z dnia 16 września 1921 r., postanawia:

1. Udzielić w zasadzie Magistratowi kredyt dodatkowy na pokrycie przekroczeń budżetowych w roku administracyjnym 1920/21-szym

a) dla działów administracyjnych w kwocie mk. 16.699.735.32;

b) dla Komitetu Rozdz. Chleba i Mąki w kwocie mk. 29.456.295.25, zgodnie z wykazem załączonym do akt.

2. Wezwać Magistrat do przedstawienia Komisji Skarbowej, najpóźniej w dniu 15 października r. b. wykazu przekroczeń we wpływach, jakoteż zmniejszeń w wydatkach, traktując nadesłane dane, jako materiał do przyszłych obrad nad obrachunkiem rocznym i zastrzegając sobie wówczas prawo krytyki co do celowości wydatków, uskuteczionych z poszczególnych pozycji budżetu.

B. Poza porządkiem dziennym. za uznaniem nagłości:

1. W sprawie groźnego położenia Państwa pod względem ekonomicznym:

Następujący wniosek r. Drabarka i tow.:

„Wobec katastrofalnego stanu, w jakim znajduje się obecnie Skarb Rzeczypospolitej, co zagraża bezpośrednio istnieniu samego Państwa, zważywszy:

że główną tego przyczyną jest straszna dewaluacja naszej waluty wobec nadmiernej ilości emitowanych banknotów i braku kruszcowego pokrycia;

że ilość tych banknotów z dnia na dzień wzrasta, ze względu na niemożność inną drogą zaspokojenia potrzeb Państwa;

że brak sekwestru ziemiopłodów jest przyczyną szalejącej drożyzny i spadku waluty;

że natomiast podatki, płacone przez właścicieli ziemskich i chłopów są zupełnie niewspółmierne do ich dochodów i do obecnych cen żywności;

że podwyższenie podatków po średnich całym ciężarem pada tylko na niezamożną ludność pracującą i wprowadzić ją może w najgorszą nędzę,

zważywszy z drugiej strony, że po wielu klasztorach i kościołach znajdują się skarbcce, zawierające wiele drogocennych kruszców i kamieni, i dalej, że włościanstwo i właściciele ziemscy jaknajmniej ucierpieli wskutek wojny i najszybszym krokiem zmierzają do przedwojennego dobrobytu,

Rada Miejska wzywa Magistrat do zwrócenia się z gorącym apelem do Rządu i Sejmu:

1. o podjęcie jaknajenergiczniejszych kroków celem wydatnego podniesienia podatków gruntowych, przynajmniej do wysokości przedwojennej, obliczonej podług obecnego kursu marki polskiej, oraz ściągnięcia z właścicieli gruntów różnicy za czas ubiegły od listopada 1914 r., t. j. od powstania Państwa Polskiego aż do chwili obecnej;

2. o użycie znajdującego się złota i drogich kamieni w skarbcach klasztornych i kościelnych na rzecz Skarbu Państwa;

3) o wprowadzenie sekwestru ziemiopłodów”.

Wobec wyczerpania porządku dziennego, przewodniczący o godz. 10 wieczór zamyka posiedzenie.

Przewodniczący: (—) S. Rapalski.
Prowadzący protokół: (—) P. Rundó.

Obwieszczenia i Okólniki.

OBWIESZCZENIE.

Komisariat Rządu na m. Łódź, wychodząc z założenia, iż władza policyjna powinna na siebie przy-

jąc kontrolę nad osobami, wykonywującymi roboty brukarskie w obrębie miasta, a w szczególności pilnować, by nikt nieupoważniony przez Wydział Budownictwa Magistratu m. Łodzi, nie mający odpowiedniej legitymacji nie rozrywał bruków i chodników, tamując tym komunikację, wydał Komendzie Policji Państwowej następujące instrukcje z poleceniem zastosowania.

1) Roboty brukarskie na ulicach m. Łodzi mogą wykonywać tylko osoby lub firmy upoważnione przez Wydział Budownictwa m. Łodzi.

2) Osoby lub firmy do tych robót upoważnione, muszą się wykazać legitymacją, mającą moc prawną tylko na ściśle określony termin i miejsce, nap. dla chodnika przed każdym oddzielnym domem musi być uzyskana osobna legitymacja z określonym terminem.

3) Osoby nieupoważnione do robót brukarskich karane będą na zasadzie Ust. Budowlanej, a roboty niezwłocznie zamykane przy równoczesnym doprowadzeniu ulicy do pierwotnego stanu.

4) Instytucje rządowe, przedsiębiorstwa miejskie i koncesjonowane, jak elektrownia, gazownia, tramwaje podlegają tym samym przepisom.

Łódź, dn. 3 października 1921 r.

Prezydent **A. Rzewski**.

w. z. Naczelnik Kancelarii Zarządu Miejskiego

Miecz. Kalinowski.

OKÓLNIAK № 49.

Uchwałą Magistratu № 1154 z dnia 27. września 1921 roku został przyznany pracownikom miejskim wszelkich kategorii, nauczycielstwu miejskich szkół powszechnych i średnich oraz pracownikom Gazowni Miejskiej w Łodzi jednorazowy nadzwyczajny dodatek drożyzniany na m. październik 1921 r. w wysokości 100% poborów miesięcznych wraz ze wszelkimi dodatkami (rodzinnymi, osobistymi i t. p.)

Dodatek ten przyznawać należy wszystkim pracownikom miejskim proporcjonalnie do ilości przepracowanych dni w czasie od dnia 1. do dnia 31. października 1921 r., czyli traktować go jak zwykłą podwyżkę poborów.

Oдноśne kwoty należy asygnować z pozycji 5 tytułu „Jednorazowe dodatki drożyzniane dla pracowników miejskich”. (Tytuły te zostały wstawione przez Komisję Skarbową Rady Miejskiej do każdego działu Zamierzeń Skarbowych Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1921).

Do sporządzenia odpowiednich list płacy dla robotników, pracowników dziennych i funkcjonariuszów nieetatowych należy przystąpić niezwłocznie, tak aby w czasie od dnia 10 do dnia 15 października 1921 r. wszyscy pracownicy dzienni otrzymali pobory i 100% dodatek drożyzniany za czas od dnia 1. do dn. 8. października 1921 r. włącznie, pracownicy zaś nieetadowi — za czas od dnia 1. do dnia 15. października 1921 r. włącznie. 100% dodatek drożyzniany dla pracowników etatowych zostanie wyasygnowany przez Biuro Centralne Zarządu Głównego jednorazowo przy wypłacie pensji zasadniczej za m. październik 1921 roku.

Ustępy 5, 6 i 7 okólnika № 47—3480/21 I z dnia 10. września 1921 r. mają tu analogiczne zastosowanie.

Bliższych wyjaśnień udzieli na żądanie Dział Personalny Biura Centralnego Zarządu Głównego.

Zagadnienia komunalne.

Walka z drożyzną.

(Ankieta Rzeczypospolitej.)

Cztery pytania ankiety brzmią:

1) Jakie są przyczyny obecnego stanu gospodarczego Polski i rosnącej drożyzny?

2) Czy dotychczasowa akcja Rządu i społeczeństwa w kierunku zwalczania drożyzny była celowa i wystarczająca?

3) Jak należy zastosować środki, aby zwalczyć rosnącą drożyznę?

i wprowadzić Polskę na drogę rozwoju gospodarczego?

4) Uwagi.

Inż. Piotr Drzewiecki.

prezydent m. Warszawy, prezes
Ligi Pracy.

Stan gospodarczy państwa jest z tego powodu krytyczny, iż eksport nasz jest zbyt mały w porównaniu z wwozem.

O ile spadek waluty ustanie lub waluta się podniesie — wwóz zagraniczny się jeszcze wzmoże ponad stan dzisiejszy. Zapanować może wszechwładnie zagrażając, jak w Szwajcarii i Ameryce w chwili obecnej, rodzimemu przemysłowi, wywołując niepożądane bezrobocie.

Jest koniecznością aby dla zapobieżenia grożącej nam, od chwili poprawy waluty, katastrofie, Polska tak podniosła już obecnie wydajność pracy, aby produkty krajowe mogły konkurować z wytworami zagranicznymi.

Środki zaradcze, niezbędne do zastosowania bezzwłocznie:

1. Jest niezbędne wprowadzenie najprzód zasadniczej zmiany stosunku rządu do ochrony pracy, mianowicie, aby Ministerstwo Ochrony Pracy, jako organ rządu i narodu całego, broniąc interesów pracowników, jednocześnie dążyło do zwiększenia wydajności pracy i aby we wszelkich zarządzeniach, opiniach i zatargach między pracownikiem, a pracodawcą nie ograniczało się do pośrednictwa, zmierzającego do załagodzenia sporu finansowego, przeważnie kompromisem, ale zajmowało jasne, wyraźne i bezwzględne stanowisko w obronie zwiększenia wydajności pracy i prawidłowej jej organizacji, jako podstawy dobra narodu i warunku bytu państwa.

2. Płaca za pracę nie winna być zależną jedynie od czasu, który nie jest wykładnikiem wartości pracy, a należy ją uzależnić od wydajności pracy; za umówioną zaś płacę wykonaną być winna określona ilość pracy.

3. 46-o godzinny tydzień pracy zamieniony być winien na 48, jak to przyjęte zostało na kongresie międzynarodowym w Waszyngtonie i stosowane na całym prawie świecie.

4. Nakaz ograniczenia długości dnia pracy do ośmiu godzin stosowany być winien jedynie w tych razach, gdy praca jest wydajną lub nadmierną.

5. Dłuższy tydzień pracy winien być dozwolony w tych razach, gdy to dla konkurencji z przemysłem zagranicznym lub dla podniesienia wytwórczości krajowej jest niezbędne.

6. Liczba świąt kościelnych winna być ograniczona prawodawczo do tej liczby, jaką Kościół uznał za możliwą.

7. Jest niezbędne, aby Ministerstwo Ochrony Pracy łącznie z Ministerstwem Przemysłu i Handlu rozwinęło wszystkie swe usiłowania dla poprawy organizacji pracy w kraju i powiększenia jej wydajności.

8. Jest zarówno pilną koniecznością, aby rząd jaknajprędzej wprowadził sprawną i wydajną administrację w państwie, dając tem przykład społeczeństwu.

9. Jest koniecznością zabezpieczenie i ochrona pracy, a to dlatego, iż w kraju naszym de facto panuje wolność strajków, gdy wolność pracy nie znajduje ochrony. Jest niezbędne, aby władze państwowe, w myśl obowiązujących przepisów broniły pracujących od teroru fizycznego i moralnego osób i organizacji, stosujących terror przeciwko chcącym pracować, lub pracującym wydajnie.

Przechodzę do sprawy utrzymania waluty naszej na niezmiennej wysokości, co jedynie zdoła zabezpieczyć prawidłowy rozwój życia gospodarczego. Poprawy należy szukać we wskazaniach zawartych w Głosie Koła Ekonomicznego przy Stowarzyszeniu Techników w Warszawie „Gdzie ratunek“, a ujętych w następującej postulaty.

Trzeba najprzód skończyć z fabrykacją pieniędzy papierowych, albo raczej z fałszowaniem pieniędzy.

Nie wierzymy bzdurnym sofizmatom w rodzaju tego, że „konieczną przesłanką reformy walutowej jest sanacja stosunków gospodarczych.

Powtórę trzeba w budżecie związać koniec z końcem. Kraj dostarczy rządowi dostatecznych środków materialnych w postaci podatków. Przecież czyni to i dzisiaj, bo ciągle emisje marek są także rodzajem podatku, tylko podatku najgorszego ze wszystkich.

W sprawach podatkowych powinien decydować zimny rachunek a nie uczucie. Rząd powinien zapatrywać się na kraj tak, jak dobry gospodarz na majątek rolny. Wie on że wolno mu wyciągnąć z majątku pewien określony dochód, ale nie ponad to; obniżyłoby to wartość majątku i odbiło się fatalnie na plonach lat następnych.

Dlatego też trzeba wprowadzić dwie duże oszczędności.

Państwo musi wyrzec się tych licznych funkcji gospodarczych, które lekkomyślnie wzięło na siebie, a którym, jak uczy gorzkie doświadczenie, sprościć nie może.

Wskazując na te dwie drogi, któremi równolegle kroczyć należy aby poprawić stan gospodarczy kraju i aby utrzymać walutę od dalszego spadku, zaznaczam, iż poprawa wtedy tylko swój skutek odniesie, gdy będzie dokonywana jednocześnie. Podniesienie bowiem waluty polskiej bez podniesienia wydajności pracy w Polsce — nie doprowadzi państwa do odbudowy, prosperacji i rozkwitu, na co posiada Polska wszelkie zadatki.

P. prezydent m. Łodzi.

1) Na obecny stan gospodarczy Polski złożył się szereg przyczyn: wojna, zniszczenie kraju przez okupantów, mały eksport, oraz masowe sprowadzanie artykułów zbytku w pierwszym okresie budowy Państwa. Następnie wielce ujemny wpływ wywarło nieustalenie granic (Wilno, Górny Śląsk) i przedłużenie wojny z bolszewikami, w stosunkach wewnętrznych brak sekwestru i nie usta-

lenie cen u producentów wpłynęło na drożyznę chleba i wzrost spekulacji, co wywołało, jako konieczny skutek strajki, podwyższenie cen na towary i szalony, zawrotny stan drożyzny. Również poważną rolę odegrało nie wprowadzenie pożyczki przymusowej — znikomo małe podatki, płacone przez chłopów i ziemian, jakoteż niewprowadzenie u nas zachodnio-europejskich reform podatkowych.

2) Błąd zasadniczy Rządu polegał na tem, że zamiast zwalczać przyczyny drożyzny starał się zwalczać jej skutki, a więc na wsi nie walczono z paskarstwem, natomiast po miastach pracowały urzędy walki z lichwą, które stosowały środki bardzo wąpliwej wartości, jak np. ceny maksymalne. Rząd Witosa, powołany z woli chłopów nie chciał się swoim wyborcom przeciwstawić, dlatego też nie kontynuowano u nas ani sekwestru, ani kontygentu, które to systemy są stosowane z powodzeniem w Niemczech i Austrii. Arrestowanie poszczególnych paskarzy, bez walki z całym systemem, wywołującym drożyznę i inne podobne eksperymenty powierzchowne — to walka z wiatrakami.

3) Z wytworzonej obecnie sytuacji gospodarczej może nas wyprowadzić jedynie zastosowanie w całej pełni przymusu państwowego — sekwestru ziemiopłodów. W stosunkach zewnętrznych należy ustalić granice i zawrzeć odpowiednie traktaty handlowe. Należy wprowadzić zakaz wwozu artykułów zbytku. W stosunkach wewnętrznych Państwo winno, tak jak to było czynione na Zachodzie, sprzedawać ludności zboże po cenach minimalnych. Również należy zwrócić baczną uwagę na uregulowanie stosunków wewnętrznych z Żydami, Rusinami, Niemcami i Litwinami. W sferze skarbowej budżet zwyczajny państwa winien być pokryty przez wysokie podatki bezpośrednie, jednorazowo z daniną oraz pożyczką przymusową. Również nieodzownem jest wprowadzenie jaknajdalej idących reform społecznych, na których ugiunują się stosunki społeczne w Państwie.

P. Prezydent m. Bydgoszczy.

1) Brak koordynacji interesów gospodarczych poszczególnych grup społeczeństwa i wzajemne ignorowanie a często wrogie usposobienie w stosunku do tych, interesów, i tendencji wszelkimi godziwymi i niegodziwymi środkami przeprowadzić to, co służy osobistym lub wąsko — klasowym celom (egoizm klasowy).

2) Rząd złożony z przedstawicieli różnych, często rozbieżnych partyj, czyli z ludzi, którzy egoizm klasowy stawiają na pierwszym planie i nim się tylko w działalności swej posługują, nie miał, nie ma i mieć nie mógł jednolitego celowego programu.

Brak skoordynowanych zarządzeń często wzajemnie sprzecznych, uzależniony od ludzi wąsko partyjnych, wydających te zarządzenia, jest powodem gospodarki chaotycznej. Poszczególne grupy społeczeństwa o rozbieżnych interesach w całej swej gospodarczej działalności kierują się interesami danej klasy i grupy nie mając wcale na względzie dobra ogólnopolskiego.

W poszczególnych jednostkach coraz to silniej potęguje się cecha zębna życia bez pracy.

3) Rząd silnej ręki bezwzględny w wykonaniu praw i postanowień przez wszystkich obywateli bez różnicy. Wydanie rozporządzeń i ostrych zarządzeń mających na celu wzmożenie produktywności pracy.

P. Prezydent m. Grudziądz.

1) Niski stan waluty. Nadmierna chęć zysku u producentów rolnych.

2) Akcja Rządu i społeczeństwa w kierunku zwalczania drożyzny była częściowo źle skierowana i niewystarczająca.

3) Uzdrowić stan waluty; uruchomić przemysł, dostarczając mu surowca. Zaprowadzenie kontyngentu zboża na potrzeby miast. Przy obecnym zaprowadzonym wolnym handlu ceny chleba z dnia na dzień się zmieniają, a co zatem idzie i ceny wszelkich innych produktów. Podobny stan wprost uniemożliwia uregulowanie wszelkich zarobków i wszelkiej kalkulacji w przemyśle i handlu. Zamknięcie szczegółowe granicy wschodniej i zachodniej.

KRONIKA MIEJSKA.

Delegaci prasy rumuńskiej w Łodzi.

W dniu 5 b. m. o godz. 11-ej rano przybyli do naszego miasta przedstawiciele prasy rumuńskiej, odbywający wycieczkę po ziemiach Rzeczypospolitej. W skład delegacji wchodził pp. Negru — dziennik „Universale”; Nasta — dziennik „Dacia”; Candiano — „L'Independance” oraz „Izbanda”, p. Soimara — „Indreptarea”, pan Fleiseher — „L'Orient” i „Barso”, pan Raceker — Agencja „Orient” — Radio, doktor A. Snatny, dyrektor biura prasowego polskiego poselstwa w Bakareszcie, p. Hempel, rada poselstwa w Bakareszcie oraz p. Clistawski, przedstawiciel Minist. Spraw Zagr.

Przybytych powitano na dworcu, poczem w Grand Hotelu, na którym to przyjęciu oprócz przybytych obecni byli przedstawiciele władz komunalnych oraz prasy miejscowej.

Miłych gości z zaprzyjaźnionej Rumacji w gorących słowach witali redaktor Czesław Gankowski w imieniu polskiej prasy łódzkiej oraz P. Lewartowicz, jako reprezentant wydziału prasowego magistratu m. Łodzi.

O godzinie 11 $\frac{1}{2}$ delegacja złożyła wizytę prezydentowi miasta P. Rzewskiemu w gmachu Magistratu.

Prez. Rzewski powitał przybyłych wskazując, że jednym z czynników gospodarczych zbliżenia Polski z Rumunją będzie wytwórczość i eksport łódzki. Sojusze polityczne są trwałe, o ile są oparte na podstawach ekonomicznych.

O godzinie 12-ej goście rumuńscy adali się w powozach, w celu zwiedzenia fabryk: Scheiblera i Grohmana oraz fabryki Bennicha. Wzorro-we urządzenia oraz techniczna doskonałość naszego przemysłu uczyniła na gościach rumuńskich wrażenie imponujące.

Oświadczyli oni, że nie spodziewali się, iż w Polsce znajdą przemysł oraz życie gospodarcze na tak wysokim stojące stopniu.

O godzinie 5-ej odbyła się w salach Grand Hotelu recepcja oficjalna.

Ta w imieniu Łodzi przybyłych przyjęto uroczystym obiadem, w czasie którego zabierali głos w imieniu p. Wojewody dr. Garapich, wznosząc toast na cześć Rumunji oraz jej relacji z Polską; prezydent Rzewski, który witał przybyłych w imieniu szerokiej rzeszy ludności naszego miasta. Prez. Rzewski podkreślił, że prasa jest potęgą, która odgrywa coraz poważniejszą rolę w życiu politycznym. Prasa jest reprezentantką narodu. Za pośrednictwem prasy naród rumuński pozna nasze dzieje, cierpienia i Polskę współczesną. Rumunja przeżywała podobnie jak my chwile ucisku i rozbiorów; a ten kto sam poczuł na własnej skórze jarzmo niewoli — umie ocenić własną i cudzą wolność. Prez. Rzewski zakończył swe przemówienie toastem za zdrowie ludu rumuńskiego.

Dowódcą miasta maj. Biłyk w przemówieniu swym zaznaczył, że zawarcie sojusza militarnego z Rumunją, amrja Polska przywitała z niekłamaną radością w tym przekonaniu, że na prawym skrzydle wobec frontu wschodniego ma dzielną i zaprzyjaźnioną armję, na pomoc której może liczyć. Redaktor Czesław Gumkowski, witał w imieniu prasy polskiej m. Łodzi przybyłych kolegów z Rumunji.

Na wznoszone toasty z ramienia delegacji rumuńskiej odpowiedział p. Candiano, podkreślając węzły sympatji oraz wspólne interesy, które łączą Rumunję z Polską. Jako przedstawiciel Związku przemysłu włókienniczego przemawiał p.* Kirken, podkreślając znaczenie stosunków gospodarczych Polski z Rumunją.

Pozostałą część wieczora spędzono na miłej pogawędce, w czasie której wyjaśniono wspólne sprawy i bolączki, poczem o godzinie 11 wieczorem goście rumuńscy opuścili Łódź, adając się w dalszą podróż zwiedzenia terytorjum Rzeczypospolitej do Wielkopolskiej.

— **O usunięciu przystanku z ul. Zgierskiej.** Specjalna komisja złożona z przedstawicieli władz państwowych i komunalnych orzekła, że przystanek łódzkiej kolei dojazdowych przy ul. Zgierskiej; z powodu ciasnoty ulicy i ożywionego ruchu musi być przeniesiony na Rynek Batacki.

W sprawie powyższej odbyła się w sobotę dnia 1-go października pod przewodnictwem prezydenta Rzewskiego narada z udziałem przedstawicieli Wydziału Budownictwa i Inspekcji przedsiębiorstw miejskich. Z

ramienia zarządu kolei dojazdowych brał udział w naradzie dyr. Gerliez.

— **Podwyższenie taryfy za ubój bydła.** W związku z żądaniem pracowników rzeźni o podwyższenie płacy, zarząd Rzeźni miejskiej wystąpił do Magistratu z wnioskiem o zatwierdzenie nowej podwyższonej taryfy za ubój bydła.

Magistrat po zbadaniu nowej taryfy postanowił przekazać ją Radzie miejskiej do zatwierdzenia. Komisja radziecka przedsiębiorstw koncesjo-

nowanych, której powierzono zbadać taryfy, wyraziła życzenie, aby płace w przedsiębiorstwach koncesjonowanych zrównane były z płacami pracowników miejskich.

— **Subsydjum.** Magistrat postanowił udzielić subsydjum Towarzystwu krajoznawczemu w Warszawie, które przystępuje do wydawnictwa tygodnika „Ziemia“, poświęconego popularyzowania wiedzy o kraju ojczystym.

— **Delegat do spraw dewizowych.** Na mocy dekretu Min. Skarbu z dn. 18-go sierpnia r. b., mianowany został, z dniem 1-go sierpnia r. b. delegatem Min. Skarbu dla spraw dewizowych na Województwo Łódzkie, p. L. Dąbrowski na miejsce, ustępującego p. Leona Chwałbińskiego.

— **Ukończenie spisu ludności.** Celem upamiętnienia spisu ludności, który był zorganizowany i przeprowadzony w Łodzi nader sprzyście, z inicjatywy miejscowej Komisji spisu ludności, dokonano w piątek po południu zdjęcia fotograficznego wszystkich komisarzy spisowych wraz z prezydentem miasta, oraz członkami Wydziału Statystycznego.

— **Skutki strajku drukarskiego.** W związku z podwyższeniem płac w branży drukarskiej, właściciele firm, pracujących dla Magistrata, zwrócili się z żądaniem przyzna-

nia odpowiedniego dodatku do cen poprzednio zaofiarowanych.

— **O posady w Magistracie.** Pomimo odpowiednich notatek w prasie, Magistrat otrzymuje znaczną ilość ofert z zaofiarowaniem pracy.

Stosownie do umowy, zawartej między Magistratem i Związkiem zawodowym urzędników miejskich, wszelkie wskazujące posady obsadzone są przede wszystkim przez pracowników miejskich z wydziałów, podległych redukcji lub likwidacji. Ilość tych kandydatów w obecnym miesiącu wynosi sto kilkadziesiąt osób. Wobec tego Magistrat postanowił do chwili alokowania kandydatów z wydziałów podległych redukcji, na oferty nie odpowiadać.

— **O umiastowienie biblioteki publicznej.** Komisja finansowo-budżetowa Rady Miejskiej przyjęła wniosek umiastowienia Biblioteki Publicznej w Łodzi.

Magistrat asygnuje poważne sumy na biblioteki wydziałowe, jako to: pedagogiczną, radziecką, magistracką, techniczną i t. p. Biblioteki te są rozmieszczone w poszczególnych wydziałach zarządu miejskiego. Scentralizowanie wszystkich, dotychczasowych księżnic wydziałów w jednej umiastowionej bibliotece, przyczyni się do wzbogacenia biblioteki, zmniejszając zarazem koszty administracji.

Licytacje przymusowe.

Dnia 12 października 1921 r. od godz. 9-ej rano odbędą się licytacje przy ul.:

Wolborska 21, kołowrotek do przędzy, Wschodnia 4, kapy, Zgierska 63, wózek, Rokocińska 137, zegar.

Dnia 13 października 1921 r. od godz. 9-ej rano odbędą się licytacje przy ul.:

Słowiańska 18, obrus, Traugوتا 2, szafa, Piotrkowska 263, biurko, Przejazd 67, biurko, Piotrkowska 265, biurko, Piotrkowska 265, stół, Św. Anny 30, lustro, Sz. Pabjanicka 37, 12 ram okiennych.

Miejski Urząd Sekwestracyjny.

Wydawnictwo Zarządu Miasta Łodzi.

Odbito w tłoczni B-ci Holcman w Łodzi. ul. Zawadzka № 7.